

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Benedictini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

CLASSIS VII.
A RELIGIOSIS.

ERubescit hic, fateor, mens scribentis ad Religiosorum virorum ingens Studium, quo certatim illi velut uno agmine, non in urbe solum, sed in ipso passim Orbe, & profecuti nascentem sunt, atque robustam agendo patiendoque fortia, Societatem. Ab illis summa erga nos voluntatis ac benevolentia edita signa referre grata Societatis candor hortatur, & imprimis.

A BENEDICTINIS.

1. **A** IOACHIMO Abbate Floriacensi Monachorum tum pre- clari Ordinis Illustri germine, quem de Sanctissimo nostro Sodalitio vaticinatam fuisse multis retro seculis Rutilius Benzoni- us Episcopus Lauretanus, Antonius Zara Petinensis Episcopus, & alij graues Scriptores putauerunt. Ut autem Ioachimi mens melius intelligatur, aduerte, in omnibus Operibus suis Tres Ecclesie status statuere: Sex autem etates: & vbi- que de fine secundi status Ecclesie, vel de sexta etate sermo fuerit, omnia ad tempus Societatis IESU conuertit; quam dicit futuram in Ecclesia in fine secundi status, & in principio Tertij, & in sexto Tempore, cuius plurimas in sacra Scriptura figuras recognoscit in varijs suorum Operum locis dispersas.

Ioachimi
Abbatis de
Societate
prædictio-
nes.

Et primo Societatem ex NOMINE notat cap. 3. Apocal. Vers. 9. Designatur autem (inquit) vt iam diximus in sexto mense, sextum Tempus Ecclesie, in quo oportebat concipere spiritualem Ecclesiam, haud dubium quid nouum quemdam spirituales intellectum, siue etiam promissionis filios, & Prolem præ ceteris spirituales. Hoc est ipsum ORDINEM,

Eius No-
men præ-
dictum.

T QVEM

QUEM DESIGNABIT IESVS: qui videlicet ORDO præ multis alijs, qui præcesserunt eum amabilis, & præclarus est. Multiplicandus vero & dilatandus in tertio illo statu sæculi, qui in tempore nouissimo futurus est.

Et peculiaris summo Pontifici Obedientia.
Ier. 21. 1.

Secundo prædixit ex Obedientia Summo Pontifici ab hac Religione præstanda, de qua Hieremie cap. 21. arbitratur in Hieremia à Filio Melchie præfigurari. Quia ORDO ille (inquit) FUTURUS AD OBEDIENTIAM SVMMI PONTIFICIS dirigitur. Non potuit vlllo alio signo perfectius Societas IESV demonstrari, quam Vocando Ordinem dirigendum ad obedientiam Summi Pontificis: tota enim Societas IESV ad professionem Obedientie Summi Pontificis ordinatur, in quarto suo Obedientie Voto, quod ab eius Professis emititur.

Societas Iacobi Scala.
Gen. 28. 12.
Dux eius prædictus.

Et Cap. 3. in Hierem. cit. de Beatissimo Parente Ignatio, ab eoque fundata IESV Societate in Iacob, & Scala prænotatis hæc asserit. Sane (inquit) quod Iacob proficiens obediendo in sæculo Scalam vidit, & Angelos Dei, statuit lapidem, fudit oleum, Portam, & Domum Dei nominavit, totum intorquendum est ad DVCEM illius ORDINIS, & ad initium vite eius, Scala Religio est, Angeli Prædicatores eorum: descendunt ad reos, & ascendunt ad iustos. Dominus innixus Scalæ Spiritus Sanctus est, roborans Ordinem eorum, Gradus Scalæ profectus illius sunt, & alij Ordines Pœnitentium sub eo, quia fortè in ipso Ordine præter Doctores, erunt Clerici, qui Deo seruiant, laici qui continenter & religiosè viuunt. Oleum deuotio, Petra fides, quam subterposuit Capiti suo. Quia OBEDIENTIAM, ET REVERENTIAM EXHIBEBIT CAPITI SVMMO PONTIFICI, & tenebit, & obseruabit omnia, Apostolicam fidem, & Catholicam doctrinam Ecclesiæ, quæ est Domus Dei, & Porta Cæli, & portæ Inferi non præualebunt aduersus eam; maxime cum Ostium sit aperiendum in Cælo ad prædicandum Euangelij veritatem. Ubi vides totam œconomiam Societatis IESV sæculis antea actis nunquam auditam à Ioa-chimo per Gradus Scalæ (vocantur enim in Societate GRADVS) dilucida

Et Gradus varij in Ea.

Lucide depictam: vides Ignatium Ducem illius Ordinis nominari, non Fundatorem, quia qui in bello sæculari Dux secularis militiæ fuerat, in Spirituali militiæ Dux, & Generalis nouæ Societatis dicendus erat. Et bene in Iacob præfigurantur initia vitæ eius, qui claudicabat pede aereo grandine Pompeiopoli percussus, sicut Iacob ab Angelo: vides etiam Doctores, Professos Societatis nominari, & sub his Coadiutores formatos, Spirituales Clericos quidem virtute conspicuos, & Scholasticos, sed infra Gradum Professorum positos, & Laicos, qui Coadiutores Temporales sunt.

Gen. 32.
31.

Et cap. 4. utrumque repetit, vocatque Religiosos Societatis Aquilas ad compassionem cadaueris, & contemplationem diuinitatis. Equos ad fortitudinem, & obedientiam MISSIONIS. Quibus addit: Isti sunt omnes fortes quoad fidem, & quoad tribulationem sustinendam, varij quoad religionem multiplicem: Iste ORDO mittetur per Obedientiam ex Arca Ecclesiæ, & summi Pontificis Noë. Vbi vides nec MISSIONES Societatis reticuisse in sua Prophetia Ioachim, & Obedientiam summi Pontificis, à quo mittendi sunt Societatis Religiosi.

Eius Mis-
siones.

Et cap. 15. eiusd. Hierem. ad illa verba: Non fæneraui, neque fæneraui mihi quisque, Societati conuenire his verbis testatur: Quia prædicabunt (ait) sine STIPENDIO cupiditatis, nec ipsi prædicabuntur è stimulo correctionis, quia spirituales sunt, tamen maledicentur quasi seductores, sed ipsi reliquiæ benedictionis erunt, & in bonum salutis mittentur, occurrente spiritu Dei in eos. Et rursus Isai. cap. 19. 1. Qui in nube dicti sunt, atque leues: hæ Nubes ascendunt de terra sæcularis vitæ ad excellentiam Religionis: leues quoad Paupertatem, non veritatis, vel virtutis, sed STIPENDII sæcularis. Nil verius, & illustrius dici potuit. Siquidem Societatis IESV Religio nulla admittit Stipendia quasi pro Ministeriorum mercede.

Et Mini-
steria sine
stipendio.
Ier. 15. 10

Isai. 19. 1.

Et cap. 3. Apocal. huius Societatis admirabilem & propriissimam notam affert ad ea Verba ver. 12. Qui vicerit faciam illum Columnam in medio Templi Dei mei, & foras non egredietur amplius. Vbi sollicite quærens, quid sibi velit hæc Dei promissio huic

Apoc. 3.
12. et
Est Domi-
nici Templi
Columna.

Multorum
expulsio
prædicta.

Societatis Religioni in Angelo Philadelphia figurata, & quid sit, & amplius non egredietur foras ! & quid fieri Columnam ? Competenter (inquit) assimilatur Columnæ Templi Domini qui vicerit in ORDINE ISTO, quia per vitam contemplatiuam tangit Deum, per actiuam proximòs : foras autem non egredietur amplius, nimirum quia ante victoriam multi intrant EXPULSIO postmodum. Ecce tibi notatam EXPULSIONEM multorum in IESV Societate vnicè obseruatam. Expullos enim vocamus eos qui vsque ad victoriam inuicti non perseverant. Et bene addit Multi, quia in alijs Religionibus, ob incorrigibilitatem expelluntur aliqui, sed rari & vere expulsi non sunt, sed à contubernio Religiosorum, nam Religiosi permanent etiam extra Religionem. Secus in Societate, à qua expulsi, Religiosi non permanent, & ideo proprie dicuntur expulsi.

Et Tempus
in quo
nascitur.

PL. 71.8.

Et lib. 9. concord. cap. 13. Nec omisit Ioachimus Tempus, in quo futurus erat Societatis Ordo, quippe qui loco citato constanter asseruerat hunc Ordinem futurum, quando in Hispania partibus ex Laicorum statu erigerentur Religiones, quæ in Xenodochijs pauperibus deseruerent. Quibus subdit : In quo ORDINE adimplebitur illud Prophetæ : & dominabitur à mari vsque ad mare, à flumine vsque ad terminos Orbis terrarum, ipse est ille populus Sanctorum, de quo dixit Angelus Danieli : Regnum autem, & potestas, & magnitudo Regis, quæ est subter omne Cælum dabitur Populo Sanctorum Altissimi. Hic est Populus ille Sanctus ORDO scilicet Iustorum circa finem futurus : de quo in typo Salomonis dictum est à Domino per Natham Prophetam : Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Filium. Hæc Ioachimus. Omnibus autem notum est Societatem IESV fundatam fuisse in Ecclesia, quando in partibus Hispania erectæ fuerunt Religiones Laicorum, nempe S. Ioannis Dei, & Antonij Martini ad seruendum pauperibus in Xenodochijs.

Locus etiam prædictus in Gallia.

Et cap. 19. Hieron. prædixit in Gallia futurum ortum Societatis : & tunc nimirum quando Hereticorum prauitas Gallos foret inuasura, per Societatis filios in eadem Gallia Heresim deuastandam affirmat.

Isai. 19. 1.

mat. Hoc est (*inquit*) quod Dominus Nubem leuem ascendit, Ægyptum intravit (*id est Francos*) Idolaque commouit, quia profecto spiritus Domini in Prophetis futuris in hoc scilicet tempore reuelandis, in Moysse & Elia significatis Galliam visitabit, & idola studiorum carnalium dissipabit: & idcirco dicitur, commouebit simulacra, quia non solum studia, sed etiam Doctores applicabit Prædicatoribus veritatis, quia in Nube dicti sunt, atque leues. Hæ Nubes ascendunt de terra sæcularis vitæ ad excellentiam Religionis, leues quoad paupertatem, non veritatis, vel virtutis, sed stipendij sæcularis. *Vbi vides in Gallia studia, & Doctores applicatos Prædicatoribus veritatis, ibi enim Parenti Ignatio sanctissimo associati sunt ex Parisiensi Academia variarum nationum socij nouem, qui omnes Artium Magisterijs, & Theologiæ gradibus insignes erant. Quid autem in Gallia operata sit SOCIETAS circa Hereticorum euerfionem, & conuersionem, nemo ignorat.*

*Et cap.3. Apocal. vers.13. addit Ioachimus tanta SOCIETATIS bonum à Deo Ecclesie prouidendum eo tempore, quo Hereticorum pestes, & torrentes de abyfso ad perdendam terram exire viderentur. Et vt ostendam (*inquit*) quod dilexerim te, hoc erit tibi euidens, & optabile signum. Ecce in tempore tuo permit- tam exire bestias de abyfso, pariter & de terra vt veniant simul ad deprædandam terram, & peccatores eius auferendos de terra, mundare scilicet abyfso nationum, & quasi torrentes Hæreticorum tempeftuare de terra, vt faciam vindictam in semine nequam, & iudicium vltionis in filijs sceleratis, te autem assumam in sinu meo, & collocabo te in loco securo. Hæc ille de IESV SOCIETATE in Angelo Philadelphia figurata: qua tempore Lutheri contra Lutherum, & asecclas armata prodiit: & apud omnes hæc diuina prouidentia mirifice commendatur, & merito.*

Sed quia in Ecclesia alia etiam erant instituende Religiones eo ipso tempore quo IESV SOCIETAS, aliam ei adscribit notam, in qua ab omnibus cognoscatur. Scilicet eam Clericorum Regularium Religio-

Et eo tempore, quo hæreses nascerentur. Apoc.9.3.

Clericalis
Ordo pra-
dictus.

nem futuram: ut constat ex cap. 15. Hierem. his verbis. ORDO (inquit) Ille futurus ad Obedientiam Summi Pontificis diti- getur, ita & nunc in exordio tertij status quædam primitiæ Christianorum Clericorum, vtique fide sanctificandi sunt Deo, & mittendi & spargendi sunt in vniuerso Orbe, horum omnium Hierem. typum portat, qui fuit Nazarenus Deo consecratus, &c.

Eius do-
ctrina.

Et cap. 30. in Hierem. fol. 59. col. 4. huius SOCIETATIS Reli- giosos compellat, Viros perfectos, defensores veritatis, quorum conuersatio in cælis est. Doctores sacra Scriptura repletos; doctos à Domino, non homine, CLERICOS multitudine pa- cis filijs tuis spiritualibus in commune degentibus. Et cap. 33. fol. 58. col. 3. eos vocat, Ministros, & Sacerdotes Dei multipli- catos in operibus iustis super stellas cæli, CLERICOS, & Religiosos. Et passim alibi. Et quamuis aliæ erectæ sint in Eccle- sia Clericorum Religiones hoc tempore, nulla autem cuius filij mit- tendi, & spargendi sint in Uniuerso Orbe nisi SOCIETAS IESV, de qua hæc tam manifeste vera Ioachimus prædixerat, ut nec ho- rum CLERICORVM vestem omiserit, NIGRAM enim futuram dixit cap. 16. Hier. fol. 45. col. 1.

Nigra ve-
stis.

Sed quod mirandum magis, est quod cap. 19. fol. 51. habet de no- stræ SOCIETATIS Collegijs. Gregem (inquit) sequentium eos ducent ad interiora deserti, religionis, & pacis, quos con- uertent ad rura sua spiritualia studia; & crescent in opere, & multiplicabuntur in doctrina; quia non formidabunt munda miseriam, neque pauebunt inferni sæuitiam, & non quæ- retur ex numero; quia omnes vnanimis, omnes stabiles, om- nesque pascuntur in studijs spiritualibus, & accubabunt in Quietis COLLEGIIS, ipsi erunt super nato puero ORDINE futuro, in fine secundi status, & in principio tertij. Ubi vi- des multa, quæ sine dubio de IESV SOCIETATE prædicta negabit nemo: licet enim aliqua aliter ab aliquo interpretari possint: ast omnia simul, quod intendimus, manifeste demon- strant.

Collegia.

Et

Et cap. 3. Apocal. v. 9. sapissime contestatur in Angelo Philadelphie hunc SOCIETATIS Ordinem presignari, sub cuius tempore scripturarum veritatem ad lucem, venturam, predicat his verbis: Ut autem horum omnium, quæ dicta sunt, summam teneamus, Angelus iste, & Ecclesiæ eius ad tertium pertinet statum, magis quam ad secundum, & nouam quandam Plantationem designat, sub cuius tempore oportet veritatem Scripturarum, acsi de caligine noctis splendescere, & ad lucem venire. Ad illa autem verba, Ecce dedi coram te ostium apertum, eiusd. Apocal. postquam huic ORDINI clauem David datam arbitratur, hæc habet: Promittit autem (inquit) Dominus daturum se ostium apertum coram Angelo Philadelphie, hoc est illi ORDINI, qui significatur per ipsum, & ita manifeste apertum, quod nemo possit claudere. Et post modum. Dixit autem Dominus contulisse hoc angelo Philadelphie (nempe ostium scientiæ & doctrinæ apertum) hoc est illi ORDINI, qui significatur in ipso, non quia antea datum non fuerit Doctoribus Sanctis, sed quia non ita solemniter quomodo in sexto tempore, cum omnia signacula erant aperta. Quibus hæc præmiserat. In Tertio illo statu futuros esse Doctores designatos in Christo, de quibus etiam per Angelum Danieli dicitur, qui ad iustitiam erudiunt multos, erunt sicut splendor firmamenti, & sicut stellæ in perpetuas æternitates, quia iam nuda erunt, & aperta mysteria, nec labor erit Doctoribus illis in docendo, nec perfectis discipulis in retinendo, qui erunt homines docibiles Dei.

Apoc. 3. 7

Scriptura
sacra elu-
cidatio
prædicta.

Plantatio
noua.

Et cap. 16. Hierem. multa passim affert de SOCIETATIS IESV scientia, præcipue fol. 43. ad ea verba, Et annuntiabunt doctrinam nouam. Et cap. 30. fol. 56. col. 4. ait, Veritatis defensores, Doctores sacra Scriptura repletos, doctos à Domino non homine, CLERICOS, &c. Et cap. 51. fol. 85. col. 2. In quorum temporum incipiunt clarius videre veritatem. Et cap. 67. fol. 96. col. 3. postquam multa retulerat de spiritu & seruire pietatis excitando in populo Christiano per huius Religionis Doctores, hæc addit.

Ier. 16. 10

Eius Do-
ctores an-
nuntiabunt
doctrinam
nouam.

Notan-

Notandum (*inquit*) quod in Tertio statu nuda erunt mysteria & aperta fidelibus; quia per singulas ætates mundi multiplicabitur scientia, sicut scriptum est, pertransibunt pluri-
mi, & multiplex erit scientia. *Quibus addit col. 4.* Plus glorificabuntur homines Tertij status, quia reuelata facie loquetur Spiritus Sanctus omnem veritatem; quia erunt omnes docibiles Dei, quia erit illis Dominus in Patrem; & dominabitur à mari vsque ad mare, à flumine vsque ad terminos orbis terrarum.

Doctrina occasione persecutionem patientur. Apoc. 3. 8.

Adde his omnibus, quæ de persecutionibus causâ doctrinae sustinendis ab hoc ORDINE asserit, ad illa verba supra relatâ, Ecce dedit coram te ostium apertum, videlicet scientiæ, & doctrinæ: sunt enim (ait) nonnulli qui quærunt claudere Ostium istud, spernentes prophetiam, & extinguentes spiritum, vt ipsi, soli in populo videantur Magistri, & doctrinæ occasione possint inter homines principari, &c. Et si placet, lege, & perlege quæ ibi notat contra impugnatores doctrinæ futuri illius ORDINIS, quæ quidem admiratione sunt dignissima, & modestia nostræ referre non licet.

Apoc. 3. 10.

Ast non omittere debemus, quæ de persecutionibus sustinendis ab illo ORDINE sæpissime notat, præcipue ad illa Apocal. cap. 3. v. 10. Quia seruasti verbum patientiæ meæ, ego te seruabo ab hora tentationis quæ ventura est in Orbem Vniuersum tentare vniuersam terram. *Quæ verba dicta intelligit Angelo Philadelphie, id est prædicto ORDINI, quem signabat IESVS, Idcirco (inquit) Ego diligo te, quia tu seruasti verbum patientiæ meæ, & viriliter egisti contra vitia carnis, & spiritus, contra detractores, & delusores: contra spirituales nequitias inimici. Verumtamen, & alio modo oportet Angelum seruare verbum patientiæ: hoc est pro veritate, quam annunciare tenetur; & vtique quàm multis non credentibus, & contradicentibus eidem veritati dicente Domino, si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit: si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret, quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea*

propterea odit vos mundus, &c. Et Hierem cap. 49. fol. 45. Contra eos (inquit) sæuiet totus mundus.

His denique adiungenda explicatio illorum verborum, & Ego te seruabo &c. in quibus affirmat seruandum illum ORDINEM, nempe SOCIETATEM in hora tentationis, hoc est in persecutione Antichristi: Verumtamen (inquit vers. 15.) Etsi multi corruent in articulo isto, non tamen HIC ORDO, qui specialiter in illo Angelo (Philadelphie) designatur, quia, nec Iosue, neque Ioannes defecisse legitur, in quibus ORDO ISTE significatur. Præsertim cum promissio sit eum seruari ab hora tentationis, quæ ventura est in Orbem vniuersum, tentare habitantes in terra. Neque omnino tamen non est singulis timendum de seipsis. Hucusque Ioachimus de SOCIETATE prænu-
ciauit, uti refertur apud P. Fran. Salinas nouissime in Ionam cap. 1. quæst. 7. à num. 2. ad 15.

Societas
IESV ser-
uanda in
persecutio-
ne Anti-
christi.

His tandem omnibus addam Ego Prædictiones alias eiusdem Ioachimi de Societate, ut apud alios Auctores notatas inuenio. Et quidem ille lib. 5. concordia cap. 14. Insurret (inquit) vna Noua Religio Sanctissima, qua erit libera, & spiritualis: in qua Romani Pontifices potiti pace Ecclesiæ se continebunt. Quam Religionem, & Ordinem Deus super omnes alias diligit, quia perfectio illius vincet omnes alias aliorum Ordinum. Et in cap. 1. Hieremie, quis iste Ordo futurus plane explicat dicens: Reuelandi sunt in Ecclesia Doctores, Prædicatoresque fideles, qui terrena, & carnalia corda omni plaga percutiant: atque erectis, & tumidis Magisterijs silentium studijs suis imponant. (Fortasse intelligit superbos Hæreticorum Præceptores Nostrorum confutandos opera, & industria.) Et bene filius Melchie Hieremias describitur, quia ORDO ILLE FUTURVS AD OBEDIENTIAM SVMMI PONTIFICIS DIRIGETVR. Quibus verbis clarius non potuit nostræ Societatis Ordinem explicare, qui speciali OBEDIENTIÆ VOTO Summo Pontifici ob-
strictus est, ut supra etiam notauimus.

Eius per-
fectio præ-
dicta.

Et Docto-
res, ac Præ-
dicatores
Ecclesiæ
fideles.

Et Obe-
dientia
Summo
Pontifici.

Apoc. 14.
14.

Et perfe-
ctā Christi
Domini
imitatio.

Et Aposto-
lorum.

Ludouici
Blosij in
Societatem
studium.

Et rursus exponens cap. 14. Apocal. p. 4. c. 14. sect. 7. fol. 175. ad ea verba, Et super nubem sedentem similem filio hominis, hæc habet: Arbitramur tamen in eo qui visus est sedere super nubem candidam, & esse similis filio hominis significari Quemdam Ordinem Iustorum, cui datum sit perfecte imitari vitam Filij Hominis, & (sicut alibi scripsimus S. Iohannis Euangelistæ) habere nihilominus linguam eruditam ad Euangelizandum Euangelium regni, & colligendum in aream Domini ultimam Messionem. Et postea addit: Qui videlicet ORDO recte coronam auream habere describitur, quia in veritate certabit contra omnia vitia, & superabit ea. Propterea de simili Filio Hominis subdit. Aliquis ORDO futurus perfectorum virorum seruantium vitam Christi, & Apostolorum intelligendus est. Hæc Ioachimus, qui floruit anno 1200. apud Nigron. Commentar. in Regul. Societ. Tit. par. 3. num. 11. Et etiam apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 1. cap. 2. fol. 62. Et Messam Verbo Societatis IESV num. 52. Et Viegas in Apocal. cap. 3. Comment. 2. sect. 3. Et apud alios intra, & extra Societatem. Sed an hoc vltimum Societati conueniat, personet Lusitania, quæ Nostros, Apostolos nominat: Imo & Apostolorum Successores, vt dicit, & probat egregie eximius Doctor Suarez Tom. 4. de Relig. lib. 1. cap. 6. num. 7. In reliquis autem omnibus, quæ hucusque premisimus signis demonstrantibus Societatem IESV facile quis persuaderi possit, de Ea, & non de alia Clericorum in Ecclesia Dei Religione, sermonem instituisse Ioachimum, quia omnia videmus apprimè conuenire Societati, utpote in ipsa, quæ ab Eodem prædicta, ac prænunciata sunt, completa etiam videamus.

2. ALVDOVICO BLOSIO Abbate Liciensi, scriptoreque notissimo, cui vsque adeo probata, & venerata Societas, vt nisi per Institutorem dissimilitudinem staret, affirmaret, Societatem IESV se cum suis omnibus initurum: sed quando integrum sibi non esset, perfecturum certè, vt quibus esset integrum, id illi se suatore, & auctore facerent. Ita ille 1. Par. Hist. Soc. lib. 13. n. 31. Et in quadam Epistola ad Vigilum Zurichemum Regij Senatus Presidem,

Socie-

Societatem non parum commendat, eamdemq; pro aris & focis defendit: Domine (inquit) cum nuperrimè Tecum pranderem in tuis ædibus, de hominibus Societatis IESV mentio incidit, vt nosti, longo deinde ducta sermone. Cupiebam sane tecum seorsim de ijs loqui, clariusque quid sentirem exponere: sed quia nullam id agendi idoneam opportunitatem nactus sum, mihi nunc ad te de tota ea re scribendum esse iudicavi. Domine, magna mihi pridem cum M. Adriano Scholasticorum Societatis IESV Louanij Præposito, alijsque ex eadem Societate, familiaritas intercedit. Vnde eundem M. Adrianum verum Dei famulum, & amicum iudico. Illud vero liquido constat eam Societatem veluti postremum Sacrorum hominum Ordinem ad multorum salutem in Ecclesia diuinitus his temporibus excitatam: licet plerique non è vulgo solum, sed Sacri quoque homines, atque adeo Religiosi, aut de eorum existimatione detrahant, aut parum sane eorum causa velint. Magna quidem certe, & illustria per eos in Hispania, Lusitania, Italia, Indijs, atque alibi terrarum patrantur à Deo. Perhonorifice de ijs mecum egit Nuncius Apostolicus, cum Hallas eum salutatum venissem, magnique eos se facere ostendit, ijsque vt familiariter vterer hortatus est. Neque obscurus est fructus, quem hætenus Louanij ediderunt. Quod plenius testificari potest Cancellarius Doctor Ruardus summa vir prudentia, & religione, & fide. Quidam tamen aut veri ignorantia, aut animi maleuolentia, quod ab alijs recte fit & salutariter, in diuersum interpretantur. Sed consueuerunt videlicet res istiusmodi esse principio ad multos inuidiosæ: quod & S. Francisci, & S. Dominici familiæ legimus euenisse. Illud vero bonis ac prudentibus probari vnice debet, quod non vt ceteri anno exacto sed septimo demum, aut octauo post publice profitentur. Quæ res multa quæ timeri possent auertit incommoda. Quod ad Priuilegia attinet, quibus eos Pontifex ornauit, sunt illa omnino isti vocationi necessaria. Quamquam vero ea ampliora sint illis, quæ anti-

*Et Literæ
in eius
commen-
dationem.*

*Excitata
diuinitus
ad multorum
salutem.*

*Per Socios
magna, &
illustria
vbique à
Deo pa-
trantur.*

*Eorum
fructus
Louanij.*

quis Pontificum legibus, ceteris Ordinibus collata sunt; non sunt tamen aut publicæ Ecclesiæ quieti, aut rectæ disciplinæ contraria, sed potius, si res suis momentis recte expendatur, & virtuti, & animorum vtilitati, & communi bono maxime consentanea. Bini iam Pontifices sibi inuicem in summam illam dignitatem succedentes, hanc Societatem, matura habita deliberatione confirmarunt. Principes vero Christiani plerique benignissimum iam pridem in eos animum acceperunt. Quos sane viros, ut dignitate, ac iudicio præstantes, ita cuncta consilio gerentes, qui tanta in re nihil vidisse existimet, ne eum à recta ratione lapsum iudicem. Utinam ut in ceteris Orbis Christiani Prouincijs, ita in nostro quoque Belgio aliqua eorum Collegia instituantur. Id vero & ad Dei cultum propagandum, & ad animarum salutem fulciendam, considerem vim habiturum esse longe maximam. Sed vereor ut ne hoc Dei immortalis munere nec dum digni simus, Domine, si res ita ferret, ut eorum apud Cæsarem, aut Reginam, aut certe in Concilio causa ageretur, rem tu quidem, uti Ego existimo, Deo gratam facies, si quam minime eis aduersabere. Non debet qui rectam animi conscientiam curat, acrius se huiusmodi conatibus opponere; ne pugnet cum Deo, pro quo se pugnare arbitretur. Non sunt diuina consilia humanis rationibus metienda, quæ omnem excedunt rationem. Hæc te cupio, Domine, prono, benignoque animo accipere, quæ vnius veritatis, diuinique honoris studio impulsus, scripsi. Precorque Deum Opt. Max. diu te incolumen tueatur. Vale. Bruxellis. Tuus humilis seruus Ludouicus Blosius Abbas Letiensis. *Ita vir maximi nominis, & quid de nobis sentiret ipse, quid alios sentire vellet, sæpe quidem, sed hic præcipue declarauit. Ita apud Imag. 1. sæc. Soc. lib. 6. cap. 5. fol. 885.*

Pontificum ac Principum benignitas in Societatem.

Eius Collegia expectata.

Religio sacra virtutum pulchritudine ornata.

3. * A MONACHO S. Seuerini Neapolitano, sic Parenti nostro Sanctissimo, de Societate, quam fundauerat gratulante: Religio (inquit) sacra, quam antea diligebam, nunc autem illius amore conflagro, videns in illius membris virtut-

virtutum pulchritudinem. *Ac demum se eius filium plane profi-
tetur. Ita ille Epist. ad S. Ignat. Tom. 2. Vir. Illust. Soc. fol. mihi
210. col. 1.*

4. A CHRYSOSTOMO Abbate Monasterij S. Jacobi in Dal- Ad for-
mata
præceptis
Monasteria
expetitur.
*matia, viro doctrina, & pietate celebri in Tridentino Consilio. Is
tria que ibi sunt eius Ordinis Monasteria, ad quam optimam reuocare
formam meditatus, Lanium Generalem nostrum enixe rogavit, Ut
ea per quempiam Sociorum quandoque in anno inspicienda,
præceptisque formanda susciperet. Atque ad idem opus Boba-
dillæ consilio voti cupiens, eum apud se habuit. Ita Par. 2. Hist. Soc.
lib. 4. num. 55.*

5. A MAGISTRIS Sapientissimis Collegij Salmanticensis Defensa in
opinionem de
Auxilijs.
*Hispæ Observantiæ D. Vincentij cum titulo: Qui Romam
ad Generalem suum Procuratorem in fauorem doctrinæ Socie-
tatis circa auxilia diuinæ gratiæ scribentes aiunt: Ob mul-
tam notitiam, quam Vestra Paternitas habet de propo-
sitionibus, quæ ante Sanctissimum Dominum excutiu-
tur, de his, quæ ad Physicam præmotionem spectant, super-
sedemus de illis referre, tantum monere voluimus, quod à Pa-
tribus Societatis IESV defenditur, esse doctrinam S.P.N. An-
selmi, & ideo ob hanc causam, & quoniam quod illi propug-
nant, verum est, & docetur in hoc Collegio à nostris Magi-
stris, & à discipulis eorum Monachis, tam in huius Academiæ
publicis thesibus, quam in ijs, quæ in Capitulis Generalibus
habentur, defenditur: quamobrem V.P. sedulo consideran-
dum est, hanc esse litem nobis æquè communem, à qua no-
stræ Religionis honor dependet, proinde qua solet industria
in Ordinis bonum vigilare, prospiciat doctrinæ tanti momen-
ti, & media opportuna adhibeat, quibus subsidietur ei, & ne
illorum technis obscuretur, qui in occulto sagittant, & fe-
riunt. Et præterquam quod in his V.P. meritis suæ personæ,
& habitus satisfaciet, nobis quod gratissimum sit, operabi-
tur; nam & si Sacræ IESV Societati ob labores, quos in publi-
cum emolumentum confert, æquum est vniuersis fauorem*

exhiberi. Nos tamen specialius deuincimur ob continua præstantium in ea virorum beneficia erga nos, & germanitatem, quam alterutrum profiteamur in plerisque nostris Monasterijs, præsertim in hoc D. Vincentij Salmantino Collegio, ac proinde optamus singulos nobiscum concurrere, vt animi gratitudinem contestemur, Vestram in primis Paternitatem, qui quam optimè id nouit facere: potestque his rebus non leui esse adiumento, quod V.P. secure dicere valeat suæ Sanctitati, & quibuscumque alijs personis, opiniones Societatis, & nostras legi, & defendi ab Augustinianis, Franciscanis, Carmelitis in conclusionibus, & thesibus suorum Capitulorum, & quotidie magis, magisque amplificantur, & recipiuntur à Theologis valde doctis, vt conformes fidei Catholicæ, & veritati proximiores. Deus P. V. vitam protegat, ipsumque amore, & gratia sua repleat. Salmanticæ ex D. Vincentij Collegio Iulij 31. anno 1600. Fr. Placidus Pacheco, Fr. Gregorius Criales, Fr. Antonius de Yepes, Fr. Maurus de Salazar, Fr. Antonius Perez, Leander de Granada. *Hucusque doctissimi Magistri Benedictini, quorum primus Placentinus Episcopus defunctus est: quintus vero sui Ordinis Generalis meritissimus multarum Ecclesiarum Episcopus fuit, & ingenij docta non pauca monumenta excudit: omnes alij perillustres Viri fuere. Omnia constant apud Paul. Leonard Apolog. pro scient. Media 1. Par. num. 44.*

6. * A IOANNE CLANONIO Cœnobij Monserratenfis Viro virtute inclyto, natione Gallo, cui post peccata sua de vita ineunda ratione consilia ex ordine Ignatius patefecit. Quem (Deo inspirante) futurum dixit, Magnum Ecclesiæ Columnem, Apostoli Pauli successorem, vereque vas electionis ad mundi conuersionem, Infidelium, hæresum, & peccatorum. Ita apud Euseb. in vita parua S. Ignat. cap. 37. fol. 114. ubi cum Ignatio Parente Clanonius Propheticus Societatem ab eo instituendam uaticinatur, per quam Ignatius orbis conuersionem, ac hæresum extirpationem assecutus est.

Ignatius
magnum
Ecclesiæ
Columnem,
& Pauli
successorem
ad
mundi con-
uersionem.

7. * A GREGORIO ALFARO Ordinis Prædicatore gra-
nique Scriptore, in vita D. Francisci Reynoso Episcopi Cordubensis
Hispano idiomate edita cap. 15. fol. 31. Vellem (inquit) aliquid
 de hac sancta Religione nostris diebus instituta ad magnam
 Dei gloriam, magnum Ecclesiæ profectum, ac bonum ip-
 sius augmentum dicere. Etenim Religiosi Societatis IESV
 in prædicando, legendo, & scribendo finem, scopumque
 præcipuum, quem habent, bonum, salus, ac remedium ani-
 marum est. In hoc occupantur, ad hoc omnia eorum collo-
 quia magnis, ac paruis, diuitibus, ac pauperibus, idque me-
 dijs prudentibus ac suauibus tendunt. Vna ex præcipuis re-
 bus huius Religionis est, vltra vota ceterarum, votum de
 iuuentutis educatione in Republica adeo necessaria. *Et*
post pauca addit: Incredibile est bonum, quod hæc Religio in
 hoc ministerio operatur, laborem ac sollicitudinem, quam
 suscipit. Erga Missiones ad nouum Orbem voto altero etiam
 obstringitur, in quo res notabiles perpetratae sunt inferendo
 scilicet Indijs Orientalibus, ac Occidentalibus gloriosum
 Crucis vexillum, penetrando Regna ab antiquis incognita,
 plantandoque in illis doctrinam Euangelicam, ad hoc offe-
 rendo suorum vitas Martyrio, sufferendoque labores im-
 mensos ad reducendas ad Ecclesiam gentes illas barbaras,
 ac indomitas. Concludo tandem in hoc munere ducendi ad
 cælum animas per varia diuersaque media, fructum notabi-
 lem in Ecclesia facere sua doctrina, bono exemplo, pruden-
 tibusque consilijs, &c. *Hæc ille.*

8. * AB ALFONSO DE S. VICTORES Ordinis Generali, Regio
 Concionatore, Inquisitionis supremae Qualificatore scriptoreque erudi-
 tissimo, cuius de Societate grauissimum testimonium latine redditum est
 huiusmodi. Dux ille (inquit) cohortis Prætoriae inter ceteras, qui-
 bus Ecclesiasticus conflatur exercitus longe strenuissimæ, que
 literarū peritia, velut septemplici clypeo obarmata virtutum
 suarum bombardis arcem vitiorum arietat, & subruit. Diuus,
 inquam, Ignatius Loyolæus in nostro Montis-ferrati Templo
 vitæ

*Societas ad
 magnam
 Dei gloriã,
 Ecclesiã
 profectum,
 ac aug-
 mentum
 instituta.*

*Eius scopus
 animarum
 salus.*

*Votum de
 iuuentute
 educanda.*

*Et de Mis-
 sionibus in
 nouum Or-
 bem.*

*In quem,
 notabilia
 perpetrantes,
 Crucis
 vexillum
 intulerunt
 eius filij.*

*Laudata in
 Ignatio
 Parente
 Societas.*

*Illæ Cohors
 prætorica &
 Ecclesiasti-
 ci exercitus
 strenuissi-
 ma.*

*Septenpli-
ci literarū
clypeo ob
armata.*

*Virtutum
bombardis
vitiōrum
arcem
arietat.*

*Societate
veluti dia-
demate Be-
nedictina
familia il-
lustratur.*

*Defensa
contra Con-
stantinum.*

*Filiorum
egregia
virtus, &
doctrina.*

vitæ spiritualis initia, & velut Societatis fundamenta iecit. Ibi militem exiit, vt cælestis militiæ ducem indueret: ibi arma emeritæ militiæ symbola deposuit, & ante Virginis aram suspendit, dicauitque, vt quondam Dædalus alas iam liber periculis. In veteri illius celeberrimi Canobij nostri Templo hæc marmoris inscripta legitur epigraphe. Beatus Ignatius à Loyola hîc multa prece, fletuque Deo se Virginiq̃ deuouit. Hic tanquam armis spiritualibus Sacco se muniens pernoctauit. Hinc ad Societatem IESV fundandam prodiit ann. 1522. Fr. Laurentius Nieto Abbas, dedicauit ann. 1630. Denique ex augustissimo illo sanctissimæ Deiparæ sanctuario, veluti ex Oriente nostri Ordinis exortus est matutinus iste lucifer, cuius splendoribus etiam remotissimæ Orbis Prouinciæ illuminantur. Quamuis autem ceteris Ordinibus Sacris tanquam pyropis Benedictina corona decoretur, Societate tamen IESV tanquam Diademate illustratur. *Hæc ille in sole suo Occidentis Prælud. 1. cap. 19. fol. 156.*

9. A CONGREGATIONE CASSINENSI in Decreto contra *Constantinum Caietanum*: Cum nobis (*inquit*) relatum fuerit libellum quendam sub nomine D. Constantini Caietani monachi Cassinensis, & Abbatis, fuisse impressum Societatis IESV existimationi insigniter præiudiciale, doluimus sane prout par erat vehementer hominis leuitatem, & audaciam (siquidem talis scriptionis est auctor, quod difficillime nobis persuaderi potest) summopere admirati: ac vt religiosissimis Patribus, qui tanti à nobis fiunt, quanti ipsorum egregiam virtutem, ac doctrinam fieri æquum est, per nos ipsos satisfiat, vt ceteris omnibus constet, inconsultis nobis, & prorsus inscijs, eiusmodi librum in lucem prodiisse, per occasionem nostrorum Comitiorum in vnum Congregati isthuc ipsum publico Edicto euulgare, ac constare statuimus. Addentes insuper prædictum P. D. Constantinum (quod extra Congregationem nostram multis ab hinc annis Pontificia auctoritate degat) potestati nostræ non magis quam alium quemlibet alterius

7. * A GREGORIO ALFARO Ordinis Prædicatore gra-
nique Scriptore, in vita D. Francisci Reynoso Episcopi Cordubensis
Hispano idiomate edita cap. 15. fol. 31. Vellem (inquit) aliquid
 de hac sancta Religione nostris diebus instituta ad magnam
 Dei gloriam, magnum Ecclesiæ profectum, ac bonum ip-
 sius augmentum dicere. Etenim Religiosi Societatis IESV
 in prædicando, legendo, & scribendo finem, scopumque
 præcipuum, quem habent, bonum, salus, ac remedium ani-
 marum est. In hoc occupantur, ad hoc omnia eorum collo-
 quia magnis, ac paruis, diuitibus, ac pauperibus, idque me-
 dijs prudentibus ac suauibus tendunt. Vna ex præcipuis re-
 bus huius Religionis est, vltra vota ceterarum, votum de
 iuuentutis educatione in Republica adeo necessaria. *Et*
post pauca addit: Incredibile est bonum, quod hæc Religio in
 hoc ministerio operatur, laborem ac sollicitudinem, quam
 suscipit. Erga Missiones ad nouum Orbem voto altero etiam
 obstringitur, in quo res notabiles perpetratae sunt inferendo
 scilicet Indijs Orientalibus, ac Occidentalibus gloriosum
 Crucis vexillum, penetrando Regna ab antiquis incognita,
 plantandoque in illis doctrinam Euangelicam, ad hoc offe-
 rendo suorum vitas Martyrio, sufferendoque labores im-
 mensos ad reducendas ad Ecclesiam gentes illas barbaras,
 ac indomitas. Concludo tandem in hoc munere ducendi ad
 cælum animas per varia diuersaque media, fructum notabi-
 lem in Ecclesia facere sua doctrina, bono exemplo, pruden-
 tibusque consilijs, &c. *Hæc ille.*

8. * AB ALFONSO DE S. VICTORES Ordinis Generali, Regio
 Concionatore, Inquisitionis supremae Qualificatore scriptoreque erudi-
 tissimo, cuius de Societate grauius testimonium latine redditum est
 huiusmodi. Dux ille (inquit) cohortis Prætoriae inter ceteras, qui-
 bus Ecclesiasticus conflatur exercitus longe strenuissimæ, que
 literarū peritia, velut septemplici clypeo obarmata virtutum
 suarum bombardis arcem vitiorum arietat, & subruit. Diuus,
inquam, Ignatius Loyolæus in nostro Montis-ferrati Templo
 vitæ

*Societas ad
 magnam
 Dei gloriã,
 Ecclesiã
 profectum,
 ac aug-
 mentum
 instituta.*

*Eius scopus
 animarum
 salus.*

*Votum de
 iuuentute
 educanda.*

*Et de Mis-
 sionibus in
 nouum Or-
 bem.*

*In quem,
 notabilia
 perpetrantes,
 Crucis
 vexillum
 intulerunt
 eius filij.*

*Laudata in
 Ignatio
 Parente
 Societas.*

*Illa Cohors
 prætorica &
 Ecclesiasti-
 ci exercitus
 strenuissi-
 ma.*

*Septenpli-
ci literarū
clypeo ob
armata.*

*Virtutum
bombardis
vitiōrum
arcem
arietat.*

vitæ spiritualis initia, & velut Societatis fundamenta iecit. Ibi militem exiit, vt cælestis militiæ ducem indueret: ibi arma emeritæ militiæ symbola deposuit, & ante Virginis aram suspendit, dicauitque, vt quondam Dædalus alas iam liber periculis. In veteri illius celeberrimi Canobij nostri Templo hæc marmoris inscripta legitur epigraphe. Beatus Ignatius à Loyola hîc multa prece, fletuque Deo se Virginiq̃ deuouit. Hic tanquam armis spiritualibus Sacco se muniens pernoctauit. Hinc ad Societatem IESV fundandam prodiit ann. 1522. Fr. Laurentius Nieto Abbas, dedicauit ann. 1630. Denique ex augustissimo illo sanctissimæ Deiparæ sanctuario, veluti ex Oriente nostri Ordinis exortus est matutinus iste lucifer, cuius splendoribus etiam remotissimæ Orbis Prouinciæ illuminantur. Quamuis autem ceteris Ordinibus Sacris tanquam pyropis Benedictina corona decoretur, Societate tamen IESV tanquam Diademate illustratur. *Hæc ille in sole suo Occidentis Prælud. 1. cap. 19. fol. 156.*

*Societate
veluti dia-
demate Be-
nedictina
familia il-
lustratur.*

*Defensa
contra Con-
stantinum.*

9. A CONGREGATIONE CASSINENSI in Decreto contra *Constantinum Caietanum*: Cum nobis (*inquit*) relatum fuerit libellum quendam sub nomine D. Constantini Caietani monachi Cassinensis, & Abbatis, fuisse impressum Societatis IESV existimationi insigniter præiudiciale, doluimus sane prout par erat vehementer hominis leuitatem, & audaciam (siquidem talis scriptionis est auctor, quod difficillime nobis persuaderi potest) summopere admirati: ac vt religiosissimis Patribus, qui tanti à nobis fiunt, quanti ipsorum egregiam virtutem, ac doctrinam fieri æquum est, per nos ipsos satisfiat, vt ceteris omnibus constet, inconsultis nobis, & prorsus inscijs, eiusmodi librum in lucem prodiisse, per occasionem nostrorum Comitiorum in vnum Congregati isthuc ipsum publico Edicto euulgare, ac constare statuimus. Addentes insuper prædictum P. D. Constantinum (quod extra Congregationem nostram multis ab hinc annis Pontificia auctoritate degat) potestati nostræ non magis quam alium quemlibet alterius

*Filiorum
egregia
virtus, &
doctrina.*

alterius instituti professorem, subditum esse: quare si quid ab ipso in hoc genere hucusque peccatum est, vel peccati in posterum (quod Deus auertat) contigerit: tum ipsos Societatis alumnos, tum alios quoscumque omnes enixe rogatos volumus, vt certo sibi persuadeant id communi totius Congregat. Cassinensis sensui, & in Societatem IESV peculiari obseruantia omnino aduersari, & repugnare. Dat. Rauenn. in nostris Gener. Comitijs die 23. April. 1644. Ita apud P. Tellez 1. Par. Hist. Soc. Lusit. in Prologo.

10. A CONGREGAT. LVSITANA in Decreto contra eundem Constantinum, & Ioannem à Sancto Thoma eius in scribendo affectam, quod sic se habet. Cum nostra Benedictina Congregatio Lusitana, summo semper, vt par est studio, ac reuerentia doctissimam, ac religiosissimam Patrum Societatis IESV familiam profecuta sit, idque omnes Christianæ disciplinæ, nec non arctioris Instituti sectatores deceat, vt charitate simul ambulantes, honore se inuicem præueniant, testamur nos infra scripti prædictæ Congregationis Abbas, Generalis, & Definitorum ad hoc specialiter congregati, in libro scripto Historia Benedictina vernaculo idiomate Lusitano, nuper edito à Nostris Reuerendo admodum Patre Magistro Ioanne à Sancto Thoma Congregationis nostræ Lusitanæ Monacho, & in Conimbricensi Academia primario Theologiæ Professore, nonnulla referri ex Constantino Caietano nostræ item Congregationis Casinensis Monacho, quæ vt prædictæ religiosissimæ Societatis existimationi aduersantia, sic minus probabilia, quàm fides Historiæ postulat, ab ipsa Congregatione nostra Casinensi (quam vt parentem libenter veneramur) Decreto publico indicata iam sunt: quo circa ea sine fundamento à primo Auctore vulgata aut excogitata, & minus consideratè à secundo relata, certe à communi Congregationis nostræ sensu aliena declaramus: in quorum fidem testimonium hoc scribi iussimus, & nomina nostra subscripsimus: Religiosos Sacræ Societatis enixe rogantes, vt de anti-

Societas
iterum contra
Constantinum,
& affectam
defensa.

qua illa nostra in ipsos obseruantia, quam hætenus experti sunt, nihil detractum, vel diminutum fuisse, vel etiam in posterum fore sibi certo persuadeant. Datum in hoc nostro Monasterio Tabanensi, die 29. Octobris, anni 1645. Ita apud P. Danielem Bartoli in *vita S. Ignatij lib. 1. fol. 80. num. 21.*

Aguntur
gratia Pa-
tribus Cas-
nensibus
Congrega-
tionis Ita-
liae, & Lu-
sitaniae pro
beneficio in
Societatem
collato.

Tanti fecit Societas IESV duplex hoc Decretum, ut in sua Congregatione VIII. Generali gratias rependat duplici altero Decreto 13. & 26. Et hoc inter alia sic ait. Quibus auditis (duobus nempe Decretis iam datis) censuit Congregatio, imprimis Venerabilibus illis Patribus, totoque religiosissimo Cætui, quam maximas gratias haberi, agique oportere, quod æquitate, ac charitate, religiosissimo Ordine plane digna, bonam Societatis existimationem, etiam aduersus suos ipsorum alumnos defendendam susceperint. Deinde huius quoque recentis beneficij notitiam publico Decreto ad omnes socios, tum hodiernos, tum posteros transmittendam; ut, & quantum sanctissimo Ordini Societas debeat, intelligant vniuersi, & omnibus charitatis, ac venerationis Officijs parem illi gratiam referre contendant. Hætenus Decretum.

Templa Te-
sitarum
Paradisi
imagines.
Non alteri
quam Ma-
riae Igna-
tius arma
summittit.
Eph. 6. 17

Ille Hære-
sam iugu-
lator.

II. * AB ANTONIO PEREZ *Ordinis Generali dignif-
simo in ser. de Beatificat. S. Ignatij, Vallisoleti typis edito ann. 1610.*
fol. 15. Talis (inquit) est huius Religionis Templorum nitor,
qualis in retroactis sæculis nunquam visus, adeo ut quodlibet
illorum viuida Paradisi imago sit. Et fol. 17. Cum ad aras
B. Virginis in Monte-ferrato Ignatium arma suspendentem contem-
platur, Vix (ait) alteri quam Mariæ illa arma posse summitti,
cui vel ipse Deus sua (Æternum videlicet Verbum, iuxta illud
Gladium spiritus, quod est Verbum Dei. Ad Ephes. 6.) sub-
iecerat: *Additque*; Sicut de Beata Virgine Dei Genitrice occi-
nit Ecclesia: cunctas hæreses sola interemisti in vniuerso
mundo, ideo Ignatius ad Virginis ædes arma suspendit, ut
inde fortiora mutuans, cunctas hæreses iugularet: per filios
nimirum Doctores, Cathedricos, Theologos, eruditissi-
mosque

mosque Scriptores, qui in hoc sacro Ordine contra Hæreticos procreantur, ac velut publicis Ecclesiæ armarijs ad Dei conspectum non minus pendent, quam sui Parentis in Virgineo Templo ensis, & sicca, in quibus ad viuum exprimuntur. *Et fol. 22. subdit:* Instituit Ignatius hanc sacram Religionem, opus sane, quo eius Auctor æternitati donandus, & tamen IESU ille, non Ignatij dulcissimo ac diuino Nomine insigniuit. *Et fol. 24.* Gratiam homines inter se discordes conciliandi S. Parens Ignatius suis filijs quasi testamento legauit: in quo illi prærogatio adeo excellunt: vt non iam inter maritos & vxores; parentes ac filios; Ecclesiasticos ac sæculares; Religiosos ac laicos; Reges ac Regna; Imperatores & Principes; Pontifices & Prælatos; Christianos & Gentiles; imo vel inter Deum & hominem, suis orationibus, disciplinis, mortificationibus, ieiunijs, & excellentissimæ charitatis actibus pacem meditantur, concordiam parant. Ad demum homines à rationis scopo aberrantes familiaribus colloquijs, sermonibus, lectionibus, disputationibus, scriptis eximijs, laboribus ex diuino amore progenitis, componunt, victimarum instar oblatis publico proximi beneficio; in quos sanctos Patres videtur oculos direxisse S. Gregor. cum dixit hom. 9. in Euang. subtilia de internis intelligunt, mira in exterioribus operantur. Ij enim in rerum penetratione lincei, in executione Hercules, in intelligendo omnes sunt capita, in operando manus, omnes: in vita contemplatiua Mariæ; Marthæ in actiua: in speculatione demum cuiuscumque rei subtilissimi, in ea exequenda admirabiles, ac prodigiosi.

Et fol. 25. Calum appellat Ignatium, & quinque eum Zonis, que Calum præcingunt, adornat, iuxta illud Virgil. lib. 1. Georgic.

*Quinque tenent Calum Zone, quarum vna corusco
Semper Sole rubens, & torrida semper ab igne:
Quam circum extreme dextra, leuaque trabuntur*

X 2

Cerulea

*Cuius filij
velut arma
in Hæreticos
pendent
in publicis
Ecclesiæ
armarijs.*

*Quanta
polleant
dexteritate
in conciliandis
discordibus.*

*Victimarum
instar
publico
beneficio
oblatis.*

*In rerum
penetratione
sunt
lincei, in
executione
Hercules.*

*Ignatius
Calum
quinque
Zonis præcingit.*

Cerulea glacie concretæ, atque imbribus atris.

Has inter mediantque duæ mortalibus agris

Munere concessæ Diuum.

Prima ar-
dentissima
charitatis.

Secunda,
& tertia
lacryma-
rum.

Quarta, &
quinta be-
nignitatis.

Eius filij
caelestes
Orbes.

Missionum
cursum &
doctrina
lumine.

Societas
exorientis
fidei musi-
cum Instru-
mentum.

Quarum prima Solis ad instar ardentem Ignatij spiritum viuis delineamentis adumbrat, qui semper alienæ salutis appetens ardentem charitatis euibrabat radios: quin & ipse solares à facie lucis iaculare non semel visus est. Reliquæ duæ, quæ imbribus, & gelu rigent, illacrymantis Ignatij, & in Parisiensem lacum rigenti horridum gelu membra immergentis, vt venereos proci adolescentis ignes extingueret, imaginem gerunt. Postremæ duæ zonæ sic influxus temperant, vt nec ignibus torreat, nec glacie rigescant, qua benignitate mortales omnes ad se inuitant, Ignatij referunt animum, cuius benignitas tum Principes, tum alios diuersi generis homines, quæ consilij petendi gratia, quæ vt eius se commendarent precibus attrahebat. Et nihil hoc mirandum (*addit fol. 27.*) cum & filios suos in cælestes Orbes effinjerit. Si enim in lumine, & cursu præcipua stat Cæli elegantia, & pulchritudo, procul dubio cælestes Orbes Ignatij filios nuncupabis, qui & celeri Missionum cursu, & luminosa suæ doctrinæ gyratione mundum illustrant, hominemque, siue is Christianus sit, siue è Paganismo, Iudæus hæreticusve à cunis ad sepulchrum instruunt, & docent. Non ergo inficiabere illos Cælorum ad instar communi omnium beneficio ardentem splendoris radios in vniuersas Orbis plagas emittere. *Et tandem fol. 28. sermonem, ac elogium concludit:* Considerans (*ait*) cum Plutarcho nullum fore instrumentorum musicorum artificem, qui lyram non mallet effingere, quæ Amphion Thebanos muros erigeret, quam si Lacedæmonius Thales lepi chordarum pulsus ciues, quos inter rixa intercessisset, componeret: nullumq; nauigiorum architectum qui nauis clauum efformando, qua Themistocles Græciam circumibat, operam non potius daret, quàm Pompeianæ nauiculæ, quæ vix terræ conspectum fugeret: cum ergo illustria Societatis fa-

cinora

cinora celebrare musicum sit exorientis fidei Instrumentum componere, du&tricem nauem, quæ tumentis Orbis fluctus calcans, bellicum Christianæ Religionis apparatus, & annonam comportat: fateor sane non modo iucundum hunc meum laborem, sed gloriosum reputasse. *Hæc sunt amoris iacula, que tantus vir è cordis pharetra deprompsit, & fideliter latinè reddita. Quo nescio num elegantius dari de Ignatio Parente, Socijs, ac Societate testimonium possit.*

Et Navis Christianæ religionis bellicum apparatus comportans.

12. A ROMANO HAY. *In libro, quem inscripsit Astrum extinctum quest. 8. fol. mihi 549. num. 9. dum quemdam è Societate impugnaret, hæc habet.* Interim vero errores illius, aut similitium, Societati IESV nullo modo adscribimus, id enim stultissimum foret: quippe quam scimus sapientioribus, & sanctioribus Institutis deditam, & occupatam esse: imò cuiusque alterius iuribus conseruandis lingua, & calamo operam dare. Quid enim aliud sonant, tot in lucem à doctissimis Theologis Societatis edita volumina? tot Tractatus de de iure, & iustitia? tot è Summi Pontificis, de Romanorum Imperatorum, aliorumque Principum, ac Præsulum auctoritate, & potestate vulgata Opera, quam ut cuique suum tribuatur, ut errores ac vitia eliminentur, Christiana charitas, & virtutes mortalium animis inferantur, & conseruentur? *Hæc ille.*

Sapientioribus, & sanctioribus Institutis dedita.

Quanta eius in scribendo doctrina?

13. * AB ANTONIO DE S. ROMAN. *in Hist. Gener. India Orientalis lib. 3. cap. 26. fol. mihi 575. Qui cum Ioannis Tertij Lusitania Regis ardentem erga Orientis India conuersionem animum proposuisset, hæc habet.* Non tamen Regi suppetebant idonei ad tantam prouinciam ministri: Deus vero qui semper huiusmodi votis annuit, opportunum prouidit remedium. Tunc enim temporis dum Ecclesiæ castra firmioribus indigebant subsidijs, Ignatius Loyolæus vexillum contra mundi Principem erexit, cuius celebris memoria, & in cælo uiuit, & in terris contra temporis iniurias præualet. Iam sanctissimum illud Societatis IESV Institutum (quod ipse ordinarat) supra

Ignatius laudatur.

Et Societatis Institutum.

validam Ecclesiæ rupem, excelsam, & corroboratum erat. Degebat illa tempestate Sanctus Parens Romæ, cum aliquot è primis Socijs Christi Vicario veluti suorum votorum clauigero subiectis, & licet aliquibus tempestatibus iactati fuerunt, vt quidquid in Orbe boni viget, solet experiri. At demum cum Dei opera, & consilia semper præualeant, per Europam Vniuersam celebris eorum fama adeo intonuit, vt inter alios ad Ioannis pientissimi Portugaliæ Regis aures perueniret, qui illico ad D. Petrum Mascareñas in Romana Curia Nuncij munere obeuntem, literas dedit, quibus impense monebat exigeret à Parente Ignatio ex Socijs sex, qui adeo ardentem Dei honorem, & animarum salutem exquirerent, vt in Africa, & Asia operibus æquarent famam, quæ de ipsis vulgabatur. Rem cum Ignatio exegit legatus, & licet ab illo sex, quos expetebat Socios non fuisset consecutus (aiebat enim Ignatius si ex tam paucis Socijs in Indiam sex deferrentur, quid Vniuerso terrarum Orbi restaturum) duos tamen Xauerium scilicet, & Simonem Rodericum Lusitanum concessit. *Hæc ille ex Hispano fideliter latine reddita.*

Cuius fama per Europam vniuersam intonat.

A B A S I L I A N I S.

14. **A**B. IOSAPHAT ex tanto Ordine viro præclarissimo, vniuersisque cum Sancta Romana Ecclesia promotore indefesso, & pro ea trucidato anno 1623. & ab Urbano VIII. in Beatorum Martyrum Catalogo adscripto anno 1642. Is tanti faciebat Societatem, vt palam diceret, Se eum non habere pro bono Catholico, qui Societatem IESV non amaret. Idem etiam cum semel in frequenti nobilium confesso, præcipue nobilitatis virum acerbius ad mensam contra Societatis homines inuehi audiret, grauiter iniuria Societatis commotus Apparet, inquit, magnifice Domine, Te non esse ex numero Prædestinatorum, qui tam sanctam Religionem verbis adeo iniuriosis carpere non metuas. *Grande sanè*

Qui Societatem non amat bonus Catholicus non est. Nec è numero Prædestinatorum qui eam carpit.